

[Jens Jensen.]

med mere selvstændige Byggeopgaver. En Haandværker kan her opnaa 80 pCt. i Laan og med Kommunegaranti yderligere 10 pCt. Dette gælder Rækkehuse og Parcelbyggeri, men kan ogsaa omfatte Etagebyggeri med indtil 36 Lejligheder. Dette Byggeri er ikke undergivet de samme Kontrolbestemmelser som Boligbyggeriet, men for at Loven paa dette Omraade ikke skal blive misbrugt i Spekulationsøjemed, venter jeg dog, at Ministeriet vil føre Kontrol med Byggekostningerne og paase, at Byggepriserne ikke overstiger det normale og at Ejendommen ikke sælges med urimelig Fortjeneste.

Jeg finder i den Forbindelse Anledning til at understrege, at Loven af 9. April 1941 er udvidet, saa at Laan ogsaa kan gives til Byggeføretagender paa Landet. Det er naturligvis ikke Tanken, at et Laan kritikløst skal gives til Etagebyggeri paa Landet. Det maa i hvert enkelt Tilfælde paases, at det paatænkte Byggeri ikke er i Modstrid med den paagældende Egnss landskabelige Karakter. At Boligbehovet i Byerne skal og bør afhjælpes, er noget, vi alle er klar over, men jeg hilser tillige med den største Tilfredshed, at man har udvidet dette Byggeri til ogsaa at omfatte Landet. Det er atter en udstrakt Haand til Landhaandværkerne, og det er en Bestemmelse, som maaske kan bidrage til, at det boligmæssige Behov paa Landet ogsaa dækkes, hvorved der bliver Mulighed for at bidrage til at stoppe Strømmen fra Land til By. Laanebevillingerne til det forretningsmæssige Byggeri skal hvert Aar opføres paa Finansloven, og det kan forventes, at det ikke vil blive smaa Midler, man her kommer til at stille til Raadighed.

Der har været talt og skrevet en Del om det kulturelle Byggeri. Der skal efter Sigende i København være Trang til store Kulturhuse, som vil koste flere Millioner Kroner. Det er dog vist rigtigt, hvad der staaer i Folketingsudvalgets Betænkning, at dette Spørgsmaal endnu er temmelig uafklaret. Efter Loven kan der gives Laan til Opførelse eller Forandring af Forsamlingshuse, Biblioteksbygninger, Institutioner til forebyggende Børneforsorg o. s. v. Det er kun godt. Det er dog begrænset, hvor store Midler der kan stilles til Raadighed. Laan til Tilbygning af Forsamlingshuse maa sædvanligvis ikke overstige 50 000 Kr. Der kan dog laanes 100 000 Kr. til større Foretagender, og hvis det er nødvendigt, kan Beløbet forhøjes til det dobbelte, hvis der tilvejebringes et lige saa stort Tilskud, f. Eks. fra private Foreninger eller Kommuner. Det er vist en udmærket Tanke

med Hjælp til Selvhjælp ogsaa paa dette Omraade. Det vil næppe være sundt, om Staten alene skal optage Kulturspørgsmaal ogsaa i bygningsmæssig Henseende. Hvis ikke der staaer Vilje og Offerlyst bag saadanne Kulturcentre, hvad enten det er i By eller paa Land, er det ikke meget værd. Her er et Omraade, hvor en vis Forsigtighed er tilraadelig, ogsaa fordi det er et Spørgsmaal om Ansvar.

I øvrigt er det udækkede Boligbehov saa stort, at man først maa have det dækket saa nogenlunde, før der kan anvendes Materialer til Formaal, som uden Skade kan vente. Trangen har heller ikke hidtil været saa voldsom paa dette Omraade, eftersom der i hele Perioden 1938—45 kun er bevilget Statslaan til et samlet Beløb af 346 000 Kr.

Laanebetingelserne for Kommuner, Boligselskaber, Stiftelser og lignende Institutioner er særlig gunstige. Beløbene ligger paa indtil 97 pCt. af Anlægsudgiften. Det vil vist ikke være nødvendigt at forhøje disse Beløb for at fremme Boligbyggeriet ad de Baner.

Jeg vil gerne have Lov til i Forbindelse med Drøftelsen af Boligloven at stille et Spørgsmaal til den højtærede Minister angaaende en Byggevedtægt.

Som Medlem af Esbjerg Bygningskommission og maaske ogsaa, fordi jeg er Haandværker, har nogle Arkitekter og Haandværkere henvendt sig til mig og beklaget sig over, at Statens Bygningsdirektorat kræver Tegningerne udarbejdet i Overensstemmelse med Københavns Byggevedtægt af 18. December 1939, for saa vidt angaar Murtykkelsen i Ydermure og Skillerum, saafremt man ønsker Statslaan til Byggeriet. Forskellen mellem Esbjerg Byggevedtægt og den Byggevedtægt, der gælder for København, er nogle Bestemmelser vedrørende Konstruktionen af Ydermure, Hovedskillerum og Tværskillerum. Bygningsdirektoratets Krav om, at Ydermure og Skillerum skal dimensioneres i Henhold til Københavns Byggevedtægt, vil efter min Bedømmelse betyde en Fordyrelse af Byggeriet.

Kravet om $\frac{3}{4}$ Stens Mure er uheldigt, idet Teglværkerne i Esbjerg og Omegn ikke fremstiller disse Mursten. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det kun er ganske faa Teglværker her i Landet, der fremstiller Mursten af denne Størrelse. Med de vanskelige og dyre Transportforhold, vi har, vil dette Krav virke generende og fordyrende paa Byggeriet. Endelig er Kravet vistnok i Strid med Byggevedtægten i Esbjerg Kommune. Bygningskommissionen har ikke